

STATISZTIKAI BÜROKRÁCIA

Az Országos Elmeügyi Felügyelő a statisztika történetében úgyszólván egyedülálló adatszolgáltatást rendszeresített. Az adatszolgáltató ív, amelyen szerepel az Egészségügyi Minisztérium engedélyszáma, megkérdezi az 1950-es év folyamán a Lipótzmezei Elmeógyógyintézetből gyógyultan elbocsátott betegek számát, és pedig az ott eltöltött ápolási napok száma szerint csoportosítva. A kérdőív előnyomtatva megkérdezi az elbocsátott betegek számát az első, második, harmadik, negyedik, ötödik, stb. ápolási nap után, — egyenként végigmenve így *valamennyi* számon, négy oldalon át, egészen 730-ig. A kérdőíven tehát 730 kocka szerepel és mindegyik mellett az üres rovat; hány gyógyult beteget bocsátottak el ennyi ápolási nap után. A kérdőív szerkesztője megjegyzésként a kérdőívhez hozzáfűzi, hogy a 730-ik ápolási nap után elbocsátottaknál már csak a valóságban előforduló ápolási napok számát és az azokhoz kapcsolódók számát kell bevezetni. Például: „753 nap után 1 beteg, 790 nap után 1 beteg, 857 nap után 1 beteg, ... 1695 nap után 1 beteg.“

Néhány megjegyzés:

1. Ha meg akarjuk állapítani pontosan, hány napi ápolás után bocsátották el a betegeket, akkor nem kell 730 rovatot szerkeszteni, hanem elegendő az a megoldás, hogy a ténylegesen eltöltött ápolási napok alapján sorolják fel a betegeket, úgy, ahogy azt a kérdőív szerkesztője a 730 napot meghaladó időtartamokra előírta.

2. Egyáltalán nincs szükség arra, hogy 24 órás időközökben állapítsák meg az ápolási időtartamot. Az Elmeügyi Felügyelő statisztikusának meg kell ismerkednie a statisztikai csoportosítások fogalmaival. Ilyen esetben (ha egyszer már ilyen sűrű időközben kívánja az eltávozott betegek számát megállapítani) elegendő volna az ápolási időtartamot 1—2, 2—5, 5—10, 10—20, 20—30, 30—50, 50—100, stb. napi ápolási időtartam szerint csoportosítani. Hozzá kell tenni, hogy még ez a mód is erősen túlzott, mert mind statisztikai, mind egészségügyi szempontból tökéletesen kielégítő az elbocsátott betegeket 10-ig, 10—50-ig, 50—100-ig, 100—250-ig, 250—500-ig, stb. napi ápolási időtartam szerint csoportosítani. Semilyen különös tudományos megállapítást, vagy tudományos célra felhasználható statisztikát nem lehet abból elkészíteni, hogy például 149 ápolási nap után bocsátottak el 1, 150 nap után 2, és 151 ápolási nap után 1 beteget.

Alább bemutatjuk az adatszolgáltató iv egy részletét.

ORSZÁGOS ELMEÜGYI FELÜGYELŐ
Budapest, II., Vöröshadsereg útja 72.
Telefon:

Eng. sz. Eü. M. stat. I. 3064/7/51. sz. a.

A ..... kórház (klinika) elmeosztályáról
elmeógyógyintézetből

az 1950. év folyamán elbocsátottak megoszlása az eltöltött ápolási napok szerint

A 730 ápolási nap (2 év) után elbocsátottaknál az ápolási napok emelkedő sorrendjében már csak a valóságban előfordult ápolási napok számát és az azokhoz kapcsolódók számát kell bevezetni (pl. 753 nap 1 beteg, 790 nap 1 beteg, 857 nap 1 beteg, 810 nap 2 beteg, 1695 nap 1 beteg stb.).

Ápolási nap	Hány beteg	Ápolási nap	Hány beteg	Ápolási nap	Hány beteg	Ápolási nap	Hány beteg
601		631		661		691	
602		632		662		692	
603		633		663		693	
604		634		664		694	
605		635		665		695	
606		636		666		696	
607		637		667		697	
608		638		668		698	
609		639		669		699	
610		640		670		700	
611		641		671		701	
612		642		672		702	
613		643		673		703	
614		644		674		704	
615		645		675		705	
616		646		676		706	
617		647		677		707	

Néhány ürlap...*

(A Mávaut autóbusszközlekedési vállalatól)

1949 végén az Irodaszervező Gazdasági Iroda a 12. számú üzemszervezési kiadványban a mellékelt Ü. Sz. 461. és 462. számú lapokat rendszeresítette a beruházások nyilvántartására. Ezeket a nyomtatványokon minden olyan adat megtalálható, ami a beruházások lebonyolításával kapcsolatos. Egészen természetes ezután, hogy 1950 elején a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium elrendelt egy adatszolgáltatást, ami részben az előbbivel azonos, részben azonban más adatokat is tartalmazott. Nem sokkal ezután az Országos Tervhivatal elrendelte a nagyobb beruházásokról havonta beru-

házási helyzetjelentés készítését, ami részben más kérdőpontokat tartalmazott. A dolog idáig rendben lett volna, ha a Központi Statisztikai Hivatal 1950 végén nem rendelt volna el 21 K/59 szám alatt egy ügynevezett beruházási statisztikát, amely az eddiginél sokkal részletesebb adatokat tartalmazott. A Központi Statisztikai Hivatal egyúttal közölte, hogy minden más beruházási adatszolgáltatás megszűnik. Úgy látszik azonban, nem beszélt össze a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériummal, mert a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Tervfőosztálya kijelentette, hogy őt nem érdekli a Köz-

*Ludas Matyi, 1951. március 29.